

Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (33)

Muzej, gore in Himalaja

JELENA JUSTIN

GORENJSKI
MUZEJ

Če ti je v življenju dano, da svoj hobi lahko preneseš delno tudi na področje dela, je to nekaj najlepšega, kar se ti lahko zgodi. Nikoli si nisem mislila, da bo moja ljubezen do gora prišla do izraza tudi pri mojem delu. V letu 2003, ko smo pripravljali program dela za prihodnje leto, sva s kolegico mag. Moniko Rogelj predlagali, da bi pripravili razstavo ob 25. obletnici slovenskega vzpona na najvišjo goro sveta, na Everest. V muzeju namreč hranimo nekaj edinstvenih kosov opreme, ki so jo takrat alpinisti uporabljali pri plezanju. Razstavo smo odprli na datum obletnice vzpona, 13. maja 2004, z zgovornim naslovom Slovenski Everest. V prvem delu je

bila predstavljena Himalaja, kjer leži vseh 14 osemtisočakov, v drugem delu razstave je bila predstavitev odprave Everest 1979, ki jo je sestavljalo 21 vrhunskih slovenskih alpinistov ter štirje alpinisti iz ostalih republik bivše Jugoslavije, vodil pa jih je legendarni Tone Škarja. Na vrhu sta kot prva Slovenca stala Kranjčana, Nejc Zaplotnik in Andrej Štremfelj, sledila sta še Stane Belak Šrauf in Hrvat Stipe Božić. V tretjem delu razstave so bili predstavljeni vsi Slovenci, ki so do leta 2004 stali na vrhu najvišje gore na svetu. Literaturo, povezano s Himalajo, sem vedno rada prebirala, bila mi je blizu, ob priložnosti te razstave pa sem imele možnost spoznati številne

legende slovenskega alpinizma, s katerimi smo kasneje še večkrat uspešno sodelovali.

V letu 2005 je bila odprta razstava Mejniki slovenskega alpinizma, posvečena 30. obletnici prve osvojitve osemtisočaka slovenske odprave, prvenstvenega vzpona na Makalu po južni steni. Vzpon je pomenil dokončen stik slovenskega alpinizma s svetovnim alpinističnim vrhom. Od tod je šla pot samo še navzgor.

Z besedami Klementa Juga je naš alpinizem v naslednjih desetletjih gledal strumno naprej: »Naša in naših znanjcev naloga je, da se ne navdušujemo nad lastno preteklostjo, temveč da gledamo v prihodnost!«

Višinski čevlji, izdelani v Alpini, ki jih je pri vzponu na vrh Everesta nosil Nejc Zaplotnik. / Fototeka Gorenjskega muzeja

Z izvrstnimi vzponi so in še vedno krojijo sam vrh svetovnega alpinizma. Zadnja tovrstna razstava je bila leta 2013 Mogočne stene – Vrhunski uspehi slovenskih alpinistov v Himalaji, na kateri je bilo v ospredju postavljenih dvajset vzponov, ki so odmevali v mednarodnih krogih.

Vesela sem, da že danes lahko napovem, da bomo

v 2019 odprli fotografsko razstavo, posvečeno 40. obletnici prvega slovenskega vzpona na Everest. Ker bo šlo za razstavo, ki bo del projekta vseh muzejev, ki delujejo na Gorenjskem, vam zaupam še, da se boste od muzeja do muzeja lahko odpravili čez hribe, po t. i. Muzejski planinski poti, in pobirali žige. Nekaj narave in nekaj kulture. Se mi pridružite?